

Minister wil beleid mogelijk aanscherpen als PAS niet werkt

Mocht blijken dat het Programma Aanpak Stikstof niet werkt, of buiten werking wordt gesteld door de Raad van State, dan zal minister Schouten ingrijpen.

Het ammoniakbeleid wordt dit jaar verder aangescherpt als blijkt dat de ammoniakuitstoot niet vermindert. Minister Carola Schouten kondigde dit aan in antwoord op vragen van de Tweede Kamer. Die waren gesteld naar aanleiding van de uitspraak van het Europese Hof van Justitie over het Nederlandse beleid inzake PAS (Programma Aanpak Stikstof).

Aan de andere kant stelt Schouten dat er geen aanwijzingen zijn dat het PAS zijn werk niet doet. Volgens haar is er "wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel" dat de doelstellingen op termijn worden gehaald. De minister stelt dat de stikstofdepositie in kwetsbare natuurgebieden zal dalen ten opzichte van het referentiejaar. Maatregelen aan de bron daarvan bij. Schouten kondigt aan

FOTO BART NIJS

Emissiearme rundveestal. Binnen het PAS zijn de ammoniakemissiebeperkingen van dergelijke stallen al ingeboekt. De RvS buigt zich over de vraag of dat juridisch is geoorloofd.

dat ze eventueel de uitgifte van ontwikkelingsruimte (die nodig is voor investeringen in veehouderijen) kan beperken, extra maatregelen kan stellen om de emissie van ammoniak te beperken, en de berekende emissiedaling kan aanpassen.

Het Europese Hof oordeelde vorig jaar op verzoek van de Raad van State dat de systematiek van PAS alleen houdbaar is als duidelijk is dat met het PAS ook echt sprake is van vermindering van de ammoniakemissiebelasting op kwetsbare natuurgebieden.

Schouten heeft tot nu toe de regels rond het gebruik van de sleepvoetbemester aangescherpt. Dat is een van de maatregelen om de uitstoot van ammoniak te verminderen. De techniek is alleen toegestaan als de drijfmest wordt verdund met water, waardoor de ammoniakuitstoot aanmerkelijk minder is. Bij invoering van het PAS is met de sector afgesproken dat de uitstoot van ammoniak wordt teruggebracht, onder andere door vermindering van de ammoniakuitstoot bij bemesting, verbeterde stalsystemen en voermaatregelen.

De minister loopt niet vooruit op de juridische procedure bij de Raad van State, die afgelopen week een vervolg kreeg. Zij zegt dat de Europese rechter heeft bevestigd dat er zware eisen worden gesteld aan de onderbouwing van het PAS. Volgens Schouten is het aan de rechter om te beoordelen of het PAS daaraan voldoet.

Tot nu toe is geen zichtbaar herstel van natuurgebieden gerealiseerd. De minister stelt echter dat in alle gebieden verslechtering van de natuurkwaliteit is voorkomen.

Raad van State buigt zich over PAS

De meervoudige kamer van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) boog zich donderdag 14 februari over het PAS. Aan de orde waren zes natuurvergunningen die de provincie Noord-Brabant had afgegeven aan veebedrijven en vier afgewezen handhavingsverzoeken aan de provincies Limburg en Gelderland om op te treden tegen het beweiden en bemesten.

Bij de rechtszitting werd veel tijd besteed aan de uitleg van de uitspraak van het Europese Hof van Justitie van 7 november. Een van de belangrijke kwesties is of in het PAS wel gerekend mag worden met verwachte effecten van maatregelen die nog niet zijn uitgevoerd. Doordat herstelmaatregelen en autonome ontwikkelingen (zoals verminderde ammoniakuitstoot uit stallen en door emissiearme bemesting) in het programma zijn ingecalculereerd, is de mogelijk-

FOTO ANP

Vrouw Justitia. De rechters van de Raad van State buigen zich over de houdbaarheid van het PAS.

heid gecreëerd bedrijven te ontwikkelen.

Er hangt veel van de uitspraak van de RvS af. Als er een streep gaat door het PAS kan dat de ontwikkeling van de veehouderij op slot zetten. Het duurt zeker zes weken voor de RvS met een oordeel komt.